

OPRETTELSEN AF STATEN ISRAEL

England fik rådighed over Palæstina efter Første Verdenskrig. Det gjorde det muligt at opfylde løftet til jøderne om at kunne bosætte sig i landet. I starten indvandrede kun få jøder, men Hitlers forfølgelser ændrede situationen.

En række skibe førte jøder fra Europa til Palæstina efter afslutningen af krigen. I første omgang tvang England skibene til at lande på Cypern, hvor man anbragte jøderne i lejre. Her blev de dog kun, til staten Israel var etableret. På dette billede fra 1947 anbringes jødiske immigranter i Haifas havn på engelske skibe med kurs mod Cypern.

Som omtalt på side 372 fremsatte den engelske udenrigsminister Arthur J. Balfour i november 1917 en erklæring, hvori han lovede jøderne et »nationalt hjem« i Palæstina i håbet om, at han herved kunne få jøderne til at presse USA til at deltage mere aktivt i Første Verdenskrig.

England havde på dette tidspunkt erobret Palæstina fra den tyrkiske sultan og fik efter krigen tildelt landet af Folkeforbundet som formynderskabsområde. Det betød, at man kunne opfylde løftet i Balfours erklæring, og der skete da også en betydelig jødisk indvandring i de kommende år. Endnu ved folketællingen i 1922 boede der dog kun 75.000 jøder i Palæstina mod 600.000 arabere.

Indvandringen fortsatte imidlertid i de følgende år, og i 1931 var antallet af jøder nået op på cirka 175.000. Et virkeligt problem blev indvandringen dog først efter 1933, hvor Hitler var kommet til magten i Tyskland. Hans forfølgelse af jøderne fik mange til at udvandre til Palæstina. I 1939 var antallet af jøder i landet nået op over 400.000.

Det vakte stigende uro blandt Palæstinas arabiske indbyggere, som oplevede en stærk indvandring af et folk, der var fuldkommen fremmed for dem. Uroen blev forstærket af jødernes opkøb af jord til kollektive landbrug, *kibbutzer*. Når en godsejer solgte jord til en kibbutz, mistede hans fæstebønder deres levebrød, fordi kibbutzen kun tillod jøder at arbejde på dens område.

EN HÅBLØS SITUATION

Uroen blandt araberne vakte bekymring hos de engelske myndigheder, som havde stærke interesser i de arabiske lande. Da kampe mellem arabere og jødiske indvandrere efterhånden havde kostet 3000 palæstinensere livet, meddelte englænderne i foråret 1939, at de nu kun ville tillade en indvandring af yderligere 75.000 jøder.

Beslutningen kunne dog kun fastholdes, så længe krigen varede. Da det tyske nederlag var en kendsgerning, strømmede jøder mod Palæstina for at bosætte sig her. Englænderne opbragte deres skibe og anbragte i tusindvis af jøder i lejre på Cypren, som England på det tidspunkt havde magten over. Men England blev udsat for et voldsomt pres fra folk, der ønskede, at jøderne skulle kunne komme til Palæstina.

Nazisternes masse mord på seks millioner jøder havde rystet Europa, og det skabte en

stærk sympati for tanken om en jødisk stat.

At denne stat skulle etableres på andre menneskers jord, tænkte de færreste over.

Englændernes situation blev yderligere vanskeliggjort af den terrorisme, der blev udøvet af jødiske organisationer som Irgun Zvai Leumi og Stern. I 1946 blev det engelske hovedkvarter på hotel Kong David i Jerusalem sprængt i luften af terrorister, som anbragte mælkejunger med sprængstof i hotellets køkken. Hovedmanden bag aktionen, som kostede 91 livet, var Menachem Begin, der 31 år senere blev Israels regeringschef.

FN's delingsplan for Palæstina.

Efter FN's plan for Palæstina ville den palæstinensiske stat omfatte blandt andet Galilæa og havnebyen Jaffa ved Tel Aviv. Jerusalem skulle være internationalt område.

TIDSLINJE

- ◀ **1917**
Balfour-erklæringen lover jøderne et hjemland i Palæstina.
- ◀ **1939**
England bremser den jødiske indvandring.
- ◀ **1947**
FN vedtager, at Palæstina skal deles i en jødisk og en arabisk stat.
- ◀ **1948**
Israel bliver en selvstændig stat og angribes af arabiske hære.
- ◀ **1949**
De arabiske hære opgiver kampen, efter at Israel har erobret et større område, end FN gav landet.
- ◀ **1956**
Israel erobrer Sinaihalvøen, men tvinges til at trække sig tilbage af USA.
- ◀ **1967**
Israel besætter Sinai, Gaza, Vestbredden og Golan-højderne.
- ◀ **1973**
Ægyptisk-syrisk angreb ender med ny israelsk sejr.
- ◀ **1979**
Israel trækker sig ud af Sinaihalvøen.
- ◀ **1987**
Den første intifada.
- ◀ **1993**
Oslo-aftalerne.
- ◀ **2001**
Fredsforhandlingerne mellem Barak og Arafat bryder sammen.
- ◀ **2003**
Nye fredsforhandlinger mellem Sharon og Abu Mazen.

AFSTEMNINGEN I 1947

De 33 lande, der stemte for Palæstinas deling, var USA, Canada, Australien, New Zealand, Sydafrika, Liberia, Belgien, Holland, Luxembourg, Frankrig, Island, Danmark, Norge, Sverige, Bolivia, Brasilien, Costa Rica, Dominikanske Republik, Ecuador, Guatemala, Haiti, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela, Filippinerne, Sovjetunionen, Ukraine, Hviderusland, Tjekkoslaviet og Polen.

De 13 lande, der stemte imod, var Iran, Irak, Yemen, Libanon, Saudi-Arabien, Syrien, Tyrkiet, Ægypten, Indien, Pakistan, Afghanistan, Cuba og Grækenland.

De 10 lande, der undlod at stemme, var England, Jugoslavien, Kina, Etiopien, Argentina, Chile, Colombia, El Salvador, Honduras og Mexico.

FN'S DELINGSPLAN

Den 2. april 1947 gav den engelske regering op og anmodede FN om, at spørgsmålet om Palæstina blev taget op. På et særligt møde vedtoges det at nedsætte en kommission på 11 medlemmer, der skulle undersøge spørgsmålet.

Kommissionen afgav betænkning den 31. august 1947, og syv af landene - Canada, Tjekkoslaviet, Guatemala, Holland, Peru, Sverige og Uruguay - gik ind for, at Palæstina skulle deles i en jødisk og en arabisk stat, og at Jerusalem skulle være under FN's administration.

Tre lande - Indien, Iran og Jugoslavien - gik som flertallet ind for en deling, men ønskede, at der skulle være tale om en jødisk og en arabisk delstat, der var forenede i en forbundsstat med Jerusalem som hovedstad. Australien undlod at tage stilling.

Den 29. november 1947 gik 33 medlemmer af FN's Generalforsamling ind for flertallets delingsforslag, mens 13 stemte imod. Stemmernes fordeling fremgår af boksen her på siden. På baggrund af, hvad der siden skete, kan det undre, at Sovjetunionen og de østeuropæiske stater stemte for en jødisk stat. Stalin ønskede imidlertid at få England ud af Palæstina, så landets indflydelse i området kunne blive svækket.

DE FØRSTE KRIGE

De arabiske lande meddelte fra starten, at de ikke anerkendte resultatet af afstemningen, og de samlede i den følgende tid et stort antal bevæbnede soldater langs grænsen til Palæstina.

Alligevel udråbte den jødiske leder, David Ben-Gurion, den 14. maj 1948 staten Israel, som den jødiske stat kom til at hedde. Han var klar over, at det ville betyde krig, men han turde

ikke vente. Og nok var de arabiske styrker stærke, men de kæmpede ikke som jøderne for deres egen stat. Udviklingen gav Ben-Gurion ret. De arabiske lande havde gode og veludrustede soldater, men deres ledelse var elendig. Israellerne gik derfor fra sejr til sejr, og palæstinenserne mistede store dele af de områder, de skulle have haft efter FN's delingsplan.

Kun styrkerne fra Transjordanien - det senere Jordan - kunne israelerne ikke besejre. Derfor forblev vestbredden af Jordan-floden og Jerusalems gamle bydel på arabiske hænder. Det samme gjorde Gaza-striben langs Middelhavet, der var besat af ægyptiske tropper.

PALÆSTINENSERNES FLUGT

I 1946 boede der 900.000 arabiske palæstinensere i det område, der i dag udgør staten Israel. Da krigen sluttede, var der kun 150.000 tilbage. Over 700.000 havde måttet flygte til nabolandene. Og kun få af dem fik lov til at vende tilbage. Israellerne hævdede, at de var flygtet på de arabiske hæres opfordring, fordi de derved ville gøre det lettere for de arabiske soldater at bekæmpe israelerne.

Påstanden var ren propaganda - alene af den grund, at 300.000 palæstinensere var flygtet allerede *inden* kampenes begyndelse. En væsentlig årsag hertil var den massakre, som israelske terrorister natten mellem den 9. og 10. april 1948 anstiftede på beboerne i den arabiske landsby Deir Jassin vest for Jerusalem. Hvor mange ofre massakren egentlig krævede, er aldrig fastslået, men rygterne om den vakte rædsel hos palæstinenserne, der frygtede for at skulle lide samme skæbne.

Resten af palæstinenserne flygtede formentlig for at undgå at blive dræbt under kampene, sådan som folk gør det i alle krige. Når der overhovedet blev palæstinensere tilbage, skyldtes det kun, at de israelske styrker i Galilæa og visse områder mod øst rykkede så hurtigt frem, at folk slet ikke nåede at flygte.

De 750.000 flygtninge blev samlet i store lejre i Libanon, Syrien, Gaza og Jordan, der blev drevet af den af FN oprettede organisation UNRWA. Disse lejre findes endnu, for bortset fra Jordan var ingen af landene villige til at gøre en indsats for at gøre flygtningene til borgere i deres land. FN har sørget for, at flygtningene har fået en god uddannelse, og mange har derfor kunnet skaffe sig arbejde i

andre lande, især de arabiske oliestater. Men for dem, der bliver tilbage, er forholdene trøstesløse. Og som alle andre dårligt stillede mennesker får flygtningene mange børn, hvad der betyder, at antallet til stadighed vokser, og at problemerne er større end nogensinde.

ISRAELS GYLDNE TID

Mens palæstinenserne fra Israel levede en sørgelig tilværelse, blev årene efter 1949 en gylden tid for Israel. Erhvervslivet trivedes, og befolkningen voksede. Allerede i 1950 var antallet af jødiske israelere på over en million og i 1966 nåede det op over 2,3 millioner.

Væksten skyldtes især indvandring. Alle jøder havde efter den israelske grundlov ret til at bosætte sig i Israel, og det benyttede mange europæiske jøder sig af. Hertil kom en halv million jøder fra arabiske lande, der blev drevet ud efter Israels sejr i 1948 og 1949. Denne uddrivelse var reelt et forræderi mod palæstinenserne, for den gav israelerne et moralsk argument for at nægte at tage de palæstinensiske flygtninge tilbage igen.

Israel håndterede med stor dygtighed indvandringen og sørgede for, at de nytilkommende fik rimelige vilkår. Derimod gjorde man meget lidt for de palæstinensere, der stadig boede i landet, og som udgjorde hovedparten af befolkningen i Galilæa. De havde langt dårligere sociale vilkår og uddannelse end israelerne, og de fik derfor som palæstinenserne i flygtningelejrene mange børn. Det betød, at de kom til at udgøre en stadig større andel af Israels befolkning.

Denne udvikling bekymrede dog ikke israelerne så meget som de terrorangreb, som i lang tid blev foretaget af palæstinensere fra Gaza-striben. Disse angreb holdt dog op i 1956. Det skete som følge af Israels deltagelse i den krig, som Frankrig og England i 1956 førte mod Ægypten, efter at den ægyptiske præsident Nasser havde nationaliseret Suez-kanalen. Mens englænderne og franskmændene angreb Port Said, erobrede israelerne Gaza-striben og Sinai-ørkenen. USA's præsident, Eisenhower, tvang dem ganske vist til at trække sig tilbage igen, men på initiativ af FN's generalsekretær Dag Hammarskjöld blev der opstillet en FN-styrke mellem Israel og de områder, der var kontrolleret af Ægypten. Det standsede terrorangrebene.

SEKSDAGESKRIGEN I 1967

Efter en række år med forholdsvis ro opstod der spænding mellem Israel og Syrien. Palæstinensere foretog fra Syrien en række terrorangreb, som førte til kraftige israelske straffeaktioner. Det fik i maj 1967 Syrien til at bede Ægyptens præsident Nasser om hjælp, og han sendte derfor en hær op til grænsen mod Israel for at forhindre Israel i at angribe Syrien. Og så gik alt galt.

Syrien erklærede nemlig, at den ægyptiske magtdemonstration ikke var noget værd, fordi Nasser ikke ville turde angribe de FN-styrker, der bevogtede grænsen. Det fik Nasser til at anmode FN's generalsekretær, burmeseren U Thant, om at trække styrkerne tilbage. Han ventede formentlig, at U Thant ville indkalde FN's Sikkerhedsråd til et møde, så stormagterne kunne tage affære.

Men U Thant handlede ikke, som Nasser

Palæstina efter 1948.

Efter de første krige mellem israelere og arabere blev Galilæa og Jaffa indlemmet i Israel, og det samme skete med store dele af Vestbredden og Gaza.

Seksdageskrigen i 1967.
Lynkrigen mod Ægypten, Syrien og Jordan i juni 1967 bragte Israel i besiddelse af ikke blot Gaza og Vestbredden, men også den store Sinai-halvø og Golan-højderne i Syrien.

havde forventet. I stedet for at lade stormagterne diskutere sagen trak han på egen hånd FN's styrker ud af området. Det var en åbenlys udfordring mod Israel, og svaret kom hurtigt.

Den 5. juni 1967 om morgenen angreb israelerne de ægyptiske militærfly, der befandt sig på flyvepladserne, og stort set alle blev ødelagt. Derefter blev den ægyptiske hær på blot tre dage drevet ud af Sinai-ørkenen, og i de næste tre dage besatte man Golan-højderne i Syrien.

Også Jordan blev angrebet, skønt Israel havde givet tilsagn om at undlade et angreb, hvis Jordan holdt sig uden for krigen. Kong Hussein af Jordan lod sig imidlertid vildlede af optimistiske meldinger om ægyptiske sejre og begyndte at bombardere den jødiske del af Jerusalem. Det førte til, at israelske tropper også besatte Jerusalem og hele det palæstinensiske område vest for Jordan-floden.

EN KATASTROFE FOR ISRAEL?

Israel havde vundet en stor sejr og havde der-

med mulighed for at sikre en fornuftig ordning med de arabiske lande, der hidtil havde nægtet at have med landet at gøre. Men muligheden blev forspildt, og sejren blev på langt sigt til skade for Israel.

Især i Europa ændredes opfattelsen af landet. Hvor man hidtil havde set en svag stat, der kæmpede en modig kamp mod overmægtige naboer, blev flere og flere klar over, at Israel var den stærke og araberne de svage. Selvom Israels jødiske befolkning kun talte cirka fire millioner, fik Israel nemlig en nærmest ubegrænset militær og politisk støtte fra USA.

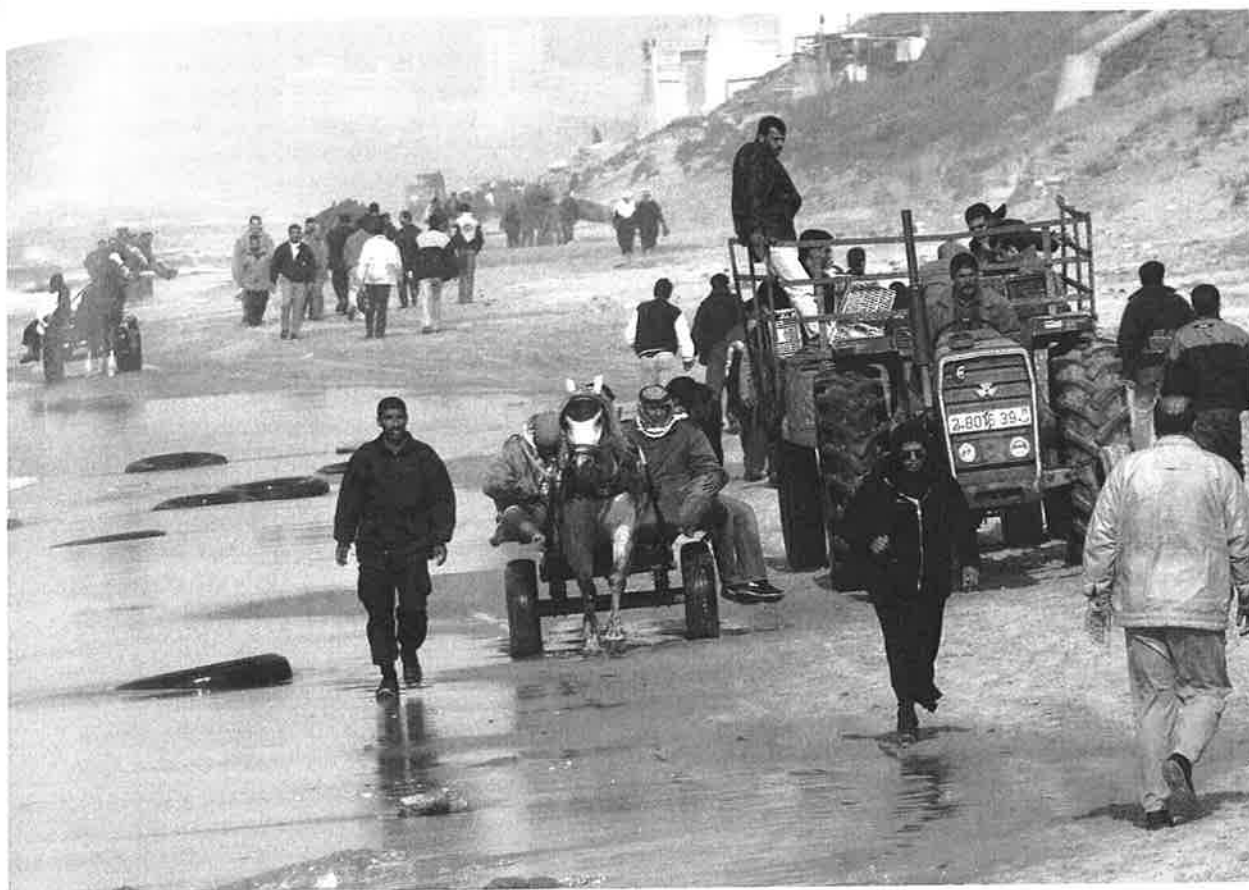
Og hvor jøderne i Israel hidtil havde fået sympati på grund af nazisternes uhyrlige forbrydelser imod dem, opførte de sig nu selv stærkt kritisabelt over for den palæstinensiske befolkning i Gaza og på Vestbredden, der i modsætning til 1948 kun i begrænset omfang flygtede til nabolandene.

Palæstinenserne i de to områder mistede store dele af deres jord og af de vandingsmuligheder, som er så vigtige i et område med tørt klima. Samtidig oprettede israelerne i strid med folkeretten flere og flere bosættelser i de palæstinensiske områder. Mange af bosættelserne var nyligt indvandrede amerikanske jøder, der følte det som en hellig pligt at genbefolke alle de områder, der engang havde været beboet af jøder og israelitter.

Næsten 200.000 mennesker bor i dag i disse bosættelser. Det har gjort det ekstra vanskeligt at nå frem til en fremtidig ordning. Samtidig har palæstinenserne ikke været enige om, hvilke veje de skulle følge for at få et hjemland. Den palæstinensiske udbryderorganisation PFLP har gennem årene bekæmpet Arafats og PLO's mere forsonlige holdning over for Israel. I 1970 kaprede de som demonstration et antal fly, lod passagererne stige ud og sprængte flyene i luften. I dag er organisationens rolle overtaget af Hamas, hvis terroraktioner mod civile israelere har været til stor skade for palæstinenserne's sag.

AFTALEN MED ÆGYPTEN

Den 6. oktober 1973 gjorde Ægypten og Syrien et forsøg på at generobre deres tabte områder. Med et lynangreb trængte ægypterne over Suez-kanalen og erobrede de israelske stillinger på kanalens østlige bred. Samtidig genbesatte syrerne Golan-højderne og trængte ned i dalene i Øvre Galilæa.

Længere kom syrerne og ægypterne ikke. Israelerne viste endnu en gang deres effektivitet, og på blot 18 dage lykkedes det dem ikke kun at stoppe de ægyptiske og syriske tropper, men at erobre et område vest for Suez-kanalen og en endnu større del af Golan-højderne.

Krigen førte til, at landene i den arabiske oliesammenslutning OPEC nedskar deres forsyninger af olie til den vestlige verden med 10 procent. Det fik på kort tid olieprisen til at stige til det tredobbelte og gjorde som omtalt på side 541 en ende på den periode af stærkt stigende velstand, som de europæiske lande havde oplevet siden slutningen af 1950'erne.

Men militært set havde krigen vist, at Israel ikke var til at slå. Og den ægyptiske præsident, Anwar Sadat, indgik derfor i 1975 en aftale med Israel, der gjorde det muligt at genåbne Suez-kanalen, som havde stor betydning for Ægyptens økonomi. To år senere rejste han til Tel Aviv og gik i en tale til den israelske befolkning ind for fred mellem de to lande. Det

Livet i de af Israel besatte områder går videre. For at komme uden om de mange vejspærringer, israelerne har sat op i Gaza-striben, er der opstået en ny »kystvej«, som benyttes af mange palæstinensere på vej til og fra arbejde og indkøb. Billedet er fra februar 2002.

JØDERNE I USA

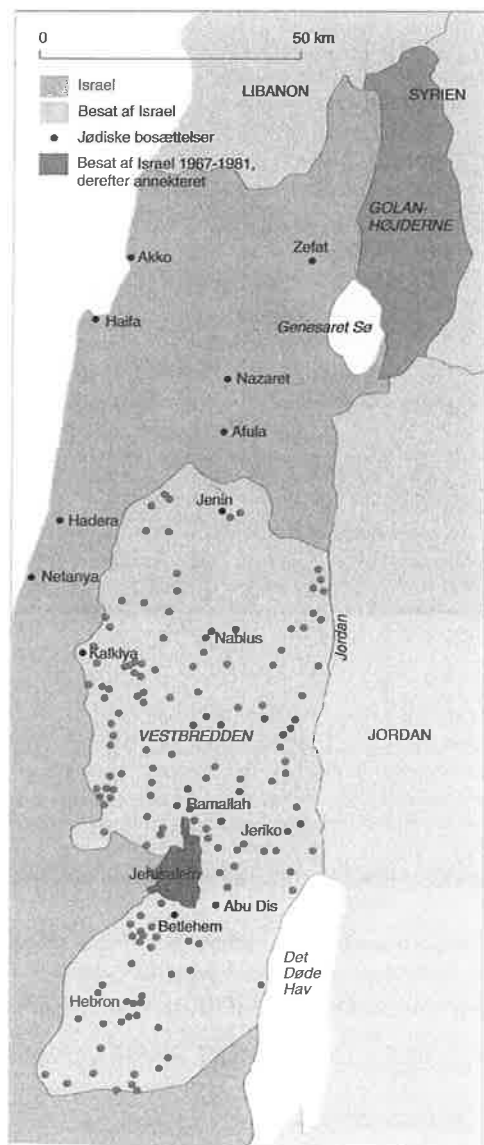
USA er det land i verden, hvor der bor flest jøder – cirka 5,7 millioner mod cirka 5 millioner i Israel. Det er forklaringen på den kolossale militære og økonomiske støtte, som USA gennem årene har givet Israel.

De amerikanske jøder spiller en stor politisk rolle, fordi de næsten alle afgiver deres stemme ved valgene. Da valgdeltagelsen ved præsidentvalgene kun ligger på omkring 50 procent, betyder det, at de i praksis råder over næsten fem procent af de afgivne stemmer. I store stater som New York, Californien og Florida er det svært at blive valgt uden deres støtte.

Samtidig har jøderne den stærkeste lobbyorganisation i landet. Den omsætter årligt for flere milliarder kroner, der bruges til at drive propaganda for Israels politik og støtte de politikere, som bevilger penge til Israel. Der findes dog også mange amerikanske jøder, som er kritisk indstillet over for lobbyen og går ind for en politik, der i højere grad tager hensyn til palæstinensernes interesser.

Bosættelser på Vestbredden.

Etableringen af bosættelserne har gjort det særlig vanskeligt at få skabt en fredelig ordning mellem Israel og palæstinenserne. Kortet viser kun placeringen af de største af bosættelserne.

førte til, at Israel i 1979 trak sig helt tilbage fra Sinai-halvøen og fjernede de bosættere, der havde bosat sig i området. Og selvom Sadat blev myrdet i 1981 af en muslimsk fanatiker, har Ægypten lige siden ført en fredelig politik over for Israel.

INTIFADAEN OG GOLF-KRIGEN

Den palæstinensiske befolkning på Vestbredden fandt sig længe i de overgreb, som israelerne udøvede mod dem. Men i 1987 begyndte den opstand, som blev kaldt *intifadaen* (arabisk for »rystelse«). Den begyndte fredeligt, men udvik-

lede sig, da israelerne søgte at slå den ned med militærmagt. Over hele verden kunne folk på tv se, hvordan israelske soldater skød og dræbte børn og unge, der kun havde sten som våben.

Tre år senere erobrede Irak den lille olierige nabostat Kuwait den 2. oktober 1990. Besættelsen førte som omtalt på side 503 til Golfkrigen i januar-februar 1991, hvor USA med opbakning af FN's Sikkerhedsråd tvang Irak til at trække sig ud af Kuwait.

For at kunne føre krigen mod Irak var USA imidlertid nødt til at have baser i en række arabiske lande, og de forlangte som modydelse, at USA greb ind i striden mellem israelerne og palæstinenserne. Det førte til, at USA indkaldte til en konference i Madrid, hvor palæstinenserens organisation, PLO, fik mulighed for at fremlægge sine synspunkter.

OSLOAFTALEN

Madrid-aftalen førte ikke til noget, først og fremmest fordi den israelske statsminister, Shamir, ikke ønskede at komme med indrømmelser over for palæstinenserne. Han var fra Likud-partiet, der især får stemmer fra de jøder, der er indvandrede fra de arabiske lande, og som er langt mindre indstillet på forhandlinger end Arbejderpartiet, der i Israels første mange år havde magten i landet.

Valget i 1992 bragte imidlertid på ny Arbejderpartiet til magten under ledelse af Yitzhak Rabin, og det førte til de uformelle forhandlinger, der på to unge israeleres initiativ blev holdt i Oslo. Her opstillede man principperne for Palæstinas fremtid, og de blev godkendt af både Rabin og PLO's leder, Yassir Arafat.

Planerne gik ud på, at der skulle oprettes et palæstinensisk hjemmestyre, der i første omgang skulle omfatte Gaza-striben og Jeriko på Vestbredden, i anden omgang de større byer og til sidst hele Vestbredden. Derpå skulle man tage fat på spørgsmålene omkring Jerusalem, de israelske bosættelser og de palæstinensiske flygtninge.

Planens første del blev gennemført. Der blev oprettet et palæstinensisk hjemmestyre, og israelerne trak sig ud af byerne. Der blev også holdt valg, hvor palæstinenserne med stort flertal valgte Arafat til præsident. Men i 1995 blev Rabin myrdet af en jødisk fanatiker, og hans efterfølger, Shimon Peres, tabte året efter valget til Likud-lederen Benjamin Netanyahu,

der på ny satte gang i bosættelser på Vestbredden.

Når Peres tabte, skyldtes det først og fremmest den palæstinensiske splittelsesbevægelse Hamas, der helt bevidst gennemførte terrorangreb mod civile israelere forud for valget. Hamas, der i modsætning til Arafat og PLO ikke har anerkendt Israels ret til at eksistere, ville afspore fredsprocessen – og det lykkedes. De palæstinensiske vælgere i Israel, som udgør omkring 15 procent af vælgerkorpset, undlod nemlig at stemme i protest mod de gengældelsesforanstaltninger, som terroren førte med sig. Og det samme gjorde jødiske vælgere, som var skræmt af terroren.

Ved valget i 1999 fik freden en ny chance, da Arbejderpartiets Ehud Barak slog Netanyahu med blandt andet støtte fra palæstinenserne i Israel. Men hverken Barak eller Arafat forstod at udnytte muligheden. Ved de afgørende forhandlinger omkring årsskiftet 2000-2001 kom de tæt på en aftale, men forsøget mislykkedes, skønt USA's præsident, Bill Clinton, gjorde sig store anstrengelser for at få parterne til at enes.

USA ER AFGØRENDE

Ved det efterfølgende valg i Israel holdt de palæstinensiske vælgere sig endnu en gang hjemme. Det betød, at Barak tabte, og at Ariel Sharon fra Likud blev statsminister. Fra den dag, han kom til magten, blev situationen i Israel præget af palæstinensiske terrorhandlinger og israelske gengældelsesaktioner, og israelere og

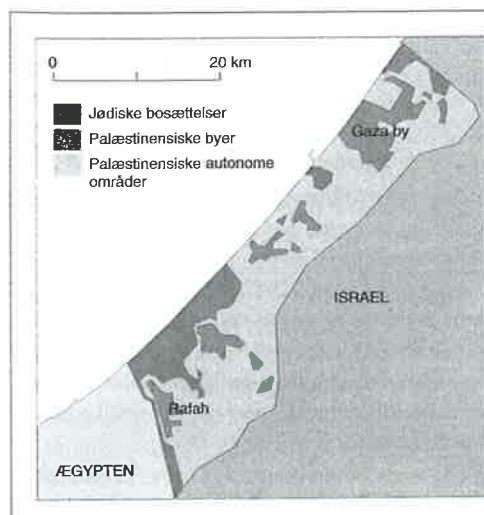
palæstinensere kom endnu længere fra hinanden end før.

Den eneste magt, der kan ændre situationen, er USA, og den afgørende person er, mens dette skrives, George W. Bush, som i 2001 afløste Clinton som præsident. Bush undlod dog i starten af sin præsidentperiode at blande sig i forholdene og støttede Ariel Sharon – især efter det på side 562 omtalte terrorangreb på World Trade Center i New York. Den efterfølgende strid med Irak tvang ham imidlertid til at tage hensyn til de arabiske lande, og i begyndelsen af 2003 anerkendte han som den første amerikanske præsident nødvendigheden af en palæstinensisk stat. Han pressede endog Sharon til at støtte denne erklæring. Samtidig førte amerikansk pres til, at palæstinenserne udskiftede Arafat som leder af forhandlingerne. Den nye forhandler blev regeringschefen Mahmoud Abbas (Abu Mazen), der i 1992 deltog i Oslo-aftalerne. Han følte sig imidlertid modarbejdet af Arafat og blev snart efter afløst af Ahmed Quray.

En aftale vil forudsætte, at israelerne må fjerne alle bosættelser i Gaza og de bosættelser på Vestbredden, der ikke ligger i umiddelbar nærhed af Israel. De må også sige ja til, at den palæstinensiske regering får sæde i Jerusalem. Til gengæld må palæstinenserne opgive kravet om, at de flygtninge, der blev fordrevet fra Palæstina i 1947 og 1948, kan vende tilbage. Begge parter vil få svært ved at komme med disse indrømmelser. Men hvis de gør, tyder meget på, at et flertal af både israelere og palæstinensere vil støtte dem.

Tempelbjerget i Jerusalem er et helligt sted for alle muslimer. Derfor var det en klar udfordring, at Ariel Sharon kort før valget i år 2000 den 28. september drog op til templerne under beskyttelse af et stort antal sikkerhedsvagter. Det udløste den voldsbølge, som førte til den 2. Intifada, og som ved to på hinanden følgende valg gav Sharon magten.

HVOR BOR PALÆSTINENSERNE?

Ved udgangen af 2002 var der cirka syv millioner palæstinensere. Ifølge FN's flygtningeorganisation UNRWA var 3,9 millioner flygtninge uden for Israel og de besatte områder. Af dem levede 1,3 millioner i lejre, som var administreret af UNRWA. I Israel levede 1,2 millioner, og de sidste to-tre millioner var fordelt mellem Gaza og Vestbredden.

Som man kan se, er antallet i dag langt højere end de 700.000, der i 1948 og 1949 måtte flygte fra Israel. Det skyldes, at palæstinenserne i lighed med folk i ulandene får mange børn, og da deres sundhedstilstand er god, dør kun få af dem.

Bosættelser i Gaza-striben.

Skønt Gaza-striben kun er på størrelse med Langeland, er den hjemsted for over en million palæstinensere. Men jødiske bosættelser har beslaglagt en stor del af det lille område.

Fra bogen: Politikens verdenshistorie af Sven Skovmand
2005